

PRÁVNÍ RÁDCE

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE

VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

26. 7. 2012
číslo 14/12

NÁZOR

(Ne)jmenování Lenky Bradáčové a podrobnost zákonů

Nakolik by měly být zákony jasné a určité a nakolik by měly nechávat prostor vykladačům? Otázka, na kterou není vůbec lehké odpovědět, se znovu objevila v souvislosti se jmenováním/nejmenováním Lenky Bradáčové pražskou vrchní státní zástupkyní. „Ministr spravedlnosti Pavel Blažek na čtvrteční schůzce s nejvyšším státním zástupcem Pavlem Zemanem a prezidentkou Unie státních zástupců Lenkou Bradáčovou navrhl, zda by k odpolitizování jmenování vrchního státního zástupce v Praze nepříspělo vypsání výběrového řízení. Pavel Zeman však vyjádřil pochybnost ryze právníkové povahy, že se obává, aby takový postup – nepředvídaný přesně zákonem – neohrozil legalitu celého jmenování,“ popsala jednání, které proběhlo minulý týden ve čtvrtek na Nejvyšším státním zastupitelství v Brně tisková mluvčí Ministerstva spravedlnosti ČR Petra Hrubá.

Bylo by vůbec něco takového možné, pokud by v § 10 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství nebylo o jmenování vrchního státního zástupce stanoveno pouze to, že vrchní státní zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce? Patrně ne a ministr by nemohl navrhnout něco, o čem nejvyšší státní zástupce pochybuje, zda je de facto legální.

Celou věc začala rozebírat média, s nimiž se ministr sešel v pondělí. „Ministr Blažek zástupcům médií vysvětlil, že požadavek na vypsání výběrového řízení na funkci vrchního státního

zástupce v Praze je v souladu s běžnou praxí výběru vedoucích funkcionářů soudů a státních zastupitelství, a to při platnosti stávajícího zákona. V případě požadavku na vypsání výběrového řízení na funkci vrchního státního zástupce v Praze ovšem momentálně nepanuje shoda

s nejvyšším státním zástupcem Pavlem Zemanem. V této souvislosti ministr dále zdůraznil, že vrchního státního zástupce v Praze nelze jmenovat bez jasného konsenzu ministra spravedlnosti s nejvyšším státním zástupcem,“ uvedla o tom Hrubá. Netvrdím, že v zákonech musí být napsáno úplně všechno. Samozřejmě, že soudci musejí mít nějaký prostor ke svým úvahám... Právo přece nalézají, hledání je někdy lehčí, někdy těžší. Může to záležet i na kvalitě a podrobnosti vykládaného zákona. Říkat si ale u každé věty ne příliš rozsáhlého zákona, že se musím podívat do komentáře, do jakých šířek může takové ustanovení sahát, není úplně optimální.

Druhý extrém, kdy je toho v zákoně zase až moc (nebavme se jen na úrovni zákonů, jako vděčný příklad přílišné a řečnické až zbytečné rozpínavosti normotvůrců mohou být mnohá nařízení a směrnice Evropské unie), známe také. Nevím, jestli to bývá horší, než když je toho málo, ale ideální to určitě také není.

Co tedy navrhuji? Zlatou střední cestu. Sice to bude složité, výsledky by ale mohly stát za to.

Jan Januš

šéfredaktor Právního rádce

ZÁKONY

Novela zákona o účetnictví

Dne 4. 7. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 239/2012 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Novela byla dle důvodové zprávy přijata s cílem provázat ustanovení zákona o účetnictví týkající se povinnosti Ministerstva financí spravovat centrální systém účetních informací státu s faktickými činnostmi spojenými s touto správou a s využitím tohoto systému. Dosaženo má být rovněž snížení úrovně rizika zkresení ocenění majetku získaného bezúplatným nabytím v okruhu účetních jednotek veřejné sféry, dalším z cílů je zajistit schvalování účetních závěrek v případě vybraných účetních jednotek. Vedle zákona o účetnictví je novelizováno dalších 15 zákonů, mezi nimi např. zákon o

(Pokračování na stránce 2)

V aktuálním čísle měsíčníku

Právní rádce

mimo jiné najdete:

- LENKA BRADÁČOVÁ: STÁTNÍ ZÁSTUPCI JSOU ODPOVĚDNÍ VEŘEJNOSTI
- TÉMA: NOVELA ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA A SPOLUPRÁCE S ŽIVNOSTNÍKY
- DLUHOPISEY PO RADIKÁLNÍ NOVELE – SVOBODNĚJI, I

NEBEZPEČNĚJI

- KAPESNÉ PŘI ZAHRANIČNÍCH PRACOVNÍCH CESTÁCH
- JAKÝ OHLAS MAJÍ DATOVÉ SCHRÁNKY?

Ukázkové číslo ZDARMA a předplatné:
tel. 800 110 022, www.PravniRadce.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

NOVINKY

Důležité prováděcí vyhlášky zákona o veřejných zakázkách

Ve Sbírce zákonů vyšly další tři vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj týkající se veřejných zakázek. Jde o prováděcí vyhlášky k novele zákona o veřejných zakázkách, která je účinná od 1. dubna. V částce 81 Sbírky zákonů vyšla vyhláška č. 232/2012 Sb., o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky a odůvodnění veřejné zakázky, dále vyhláška č. 231/2012 Sb., kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky na stavební práce a vyhláška č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. Absence vyhlášek působila v praxi problémy, neboť zadavatelé nevěděli, jakým způsobem plnit povinnosti stanovené v zákoně. Více se dočtete na adrese <http://pravniradce.ihned.cz/c1-56492970>

Nařízení o minimální mzdě se mění

Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., které se týká minimální mzdy a souvisejících otázek, se s účinností od roku 2013 mění. Vypadne z něj § 4, který je o sazbě minimální mzdy a nejnižší úrovni zaručené mzdy při omezeném pracovním uplatnění zaměstnance. Více na <http://pravniradce.ihned.cz/c1-56588670>

Britská Ashurst je nejlepší evropskou advokátní kancelář

Advokátní kancelář Ashurst, globální advokátní kancelář se sídlem v Londýně, získala ocenění pro nejlepší evropskou advokátní

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze, zákon o podpoře regionálního rozvoje nebo zákon o finanční kontrole. **Zákon nabývá, s výjimkou některých svých ustanovení, účinnosti dnem 1. 9. 2012.** Pro celý dokument klikněte na <http://codexisuno.cz/0f5>

Novela zákona o ochraně spotřebitele

Dne 4. 7. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 238/2012 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce zákonem reaguje na v nedávné době přijaté nařízení EP a Rady (EU) č. 1007/2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků, s jehož zněním uvádí českou právní úpravu do souladu. Nařízení představuje výsledek revize tří dosavadních směrnic označovaných jako "textilní", tedy směrnic 73/44/EHS, 96/73/ES a 2008/121/ES, které již byly v minulosti do českého právního řádu transponovány. Cílem revize bylo zjednodušit a zrychlit legislativní proces týkající se schvalování a zavádění nových druhů textilních vláken, snížit s tím související administrativní zátěž a všim ve výsledku podpořit inovace v odvětví textilního a oděvního průmyslu. Jelikož je na rozdíl od směrnic nařízení přímo aplikovatelné, nedává již prostor pro rozdílné provedení ze strany jednotlivých členských států. Vedle prováděné novelizace zákona o ochraně spotřebitele se tedy zrušují vyhlášky č. 92/1999 Sb., kterou se stanoví způsob označování textilních výrobků údaji o složení materiálu, č. 93/1999 Sb., kterou se stanoví postupy pro kvantitativní analýzu dvousložkových směsí textilních vláken, a č. 94/1999 Sb., kterou se stanoví postupy pro kvantitativní analýzu tříložkových směsí textilních vláken, a to včetně svých novel. **Zákon nabývá účinnosti dnem 4. 7. 2012.** Více na <http://codexisuno.cz/0f4>

Zdroj: CODEXIS®

JUDIKÁTY

Moderace smluvních úroků z prodlení

Dne 16. 5. 2012 Nejvyšší soud rozsudkem sp. zn. 31 Cdo 717/2010 rozhodl o nemožnosti moderovat výši smluvních úroků z prodlení. Podle NS je při posouzení souladu smluvního ustanovení o výši úroků z prodlení s dobrými mravy možné konstatovat pouze platnost či neplatnost celého ustanovení, nikoliv jej shledat neplatným jen co do výše, která přesahuje rámec dobrých mravů. V případě neplatnosti tohoto ustanovení nastupují zákonné úroky z prodlení. **Více na internetové adrese <http://codexisuno.cz/0eX>**

Prodej obecní nemovitosti

Dne 20. 6. 2012 Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1167/11 rozebírá některé principy, kterými se obec musí řídit při zcizování obecního majetku v rámci nabídkového řízení. V této věci bylo občanské sdružení nájemců bytů diskriminační podmínkou, složení zálohy pěti milionů v krátkém termínu, vyloučeno z nabídkového řízení na koupi nemovitosti, v níž se byty nacházely. V důsledku neúčasti na tomto řízení nemohlo sdružení ani rozporovat jeho výsledek pro nedostatek aktivní legitimace, což Ústavní soud shledal jako neústavní odepření přístupu k soudům. ÚS obecně prohlásil, že nabídkové řízení musí probíhat v souladu s dobrými mravy a principy slušnosti, a že jeho vyhlášení musí mít racionální a obhajitelnou základnu a nesmí sloužit k podezřelému a netransparentnímu nakládání s obecním majetkem. Diskriminační podmínka je tedy nezákonná a jako taková nemůže být důvodem k odepření aktivní legitimace účastníka, který by jinak aktivně legitimován byl. Na závěr krátká citace z odůvodnění: "Ti kdo obec spravují, neměli by ztratit ani na okamžik ze zřetele, že nejsou majiteli obce a že správa obce není poručníkováním těch, kteří obec tvoří." **Více na <http://codexisuno.cz/0eV>**

Odvolání vrchního státního zástupce

Dne 12. 6. 2012 vydal Nejvyšší správní soud v mediálně sledované kauze vrchního státního zástupce Vlastimila Rampuly rozsudek č. j. 1 As 51/2012-243. Relativně čtivé odůvodnění se důkladně zabývá povahou státního zastupitelství jakožto orgánu sui generis, specifikami subordinačních vztahů mezi státními zástupci a povahou samotného řízení o odvolání. Rozhodnutí se také podrobně věnuje jednotlivým procesním pochybením bývalého státního zástupce (kauza Gripeny, České pivo, IPB ...) a ačkoliv by některá tato pochybení bylo možné hodnotit jako méně závažná, je dle NSS tato porušení nutno interpretovat až v jejich souhrnu podle okřídleného rčení "stokrát nic umožilo osla". Soud dále zdůrazňuje, že cenou za velkou moc je velká odpovědnost, a že co by se na méně významném teritoriu mohlo jevit jako banální, může mít v rámci klíčového elitního útvaru, navíc v takovém množství, kritické společenské důsledky. NSS tedy s odvoláním v zásadě souhlasí, neboť v popisovaných pochybeních shodně s Nejvyšším státním zástupcem shledává závažné porušení povinností vedoucího státního zástupce. **Více na <http://codexisuno.cz/0f2>**

**MANAŽER
DATOVÝCH SCHRÁNEK**

Manažer datových schránek
je další aplikací do skupiny CODEXIS® ADVOKACIE.

Ke stažení od 6. 4.
ze stránek www.dsmanazer.cz

ATLAS CONSULTING
www.atlasconsulting.cz

www.codexisadvokacie.cz, klientske.centrum@atlasconsulting.cz

(Pokračování ze stránky 1)

kancelář v rámci ocenění The International Legal Alliance Summit & Awards 2012. V žebříčku se umístily i české advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners a Kocián Šolc Balašův. **Více se dočtete na internetové adrese <http://pravnicadce.ihned.cz/c1-56621550>**

Vláda dala zelenou mezinárodní spolupráci při správě daní

Vláda ČR na svém jednání 4. července schválila návrh zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní, kterým se do českého právního řádu implementuje směrnice Rady 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní. Cílem zákona je mj. posílit boj proti podvodům a daňovým únikům. Zákon nově rozšiřuje předmět spolupráce na všechny daně s výjimkou DPH, spotřebních daní a cla. Pro posílení koordinace zavádí souběžné daňové kontroly a úpravu automatické výměny informací. **Více se dočtete na internetové adrese <http://pravnicadce.ihned.cz/c1-56415010>**

Klesl počet vyšších soudních úředníků a asistentů soudců

Za první dva roky vlády premiéra Petra Nečase poklesl počet vyšších soudních úředníků (z 1058 na 1013) a asistentů soudců (z 568 na 531). Je to zvláštní vzhledem k tomu, že čelní představitelé justice, například předseda Městského soudu v Praze Jan Sváček, opakovaně kritizují nízký počet především asistentů soudců. Počet zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti ČR se za tuto dobu snížil o 469. **Více <http://pravnicadce.ihned.cz/c1-56601630>**

Z vlády byl stažen návrh na změnu zákona o soudech a soudcích

Návrh zákona, prostřednictvím kterého se měl změnit zákon o soudech a soudcích v částech týkajících se rozvrhu práce a přidělování věcí, byl na jednání vlády 19. července stažen s tím, že bude připraven jiný návrh. Návrh připravený ještě za bývalého ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila měl zavést automatický generátor přidělování věcí. **Více na <http://pravnicadce.ihned.cz/c1-56640550>**

Mediální šikana

Dne 15. 5. 2012 se Ústavní soud nálezem sp.zn. II.ÚS 171/12 zastal místopředsedkyně Rady české televize, která byla poškozena bezdůvodným zdůrazňováním její rodinné vazby na pachatele závažné dopravní nehody, a to takovým způsobem, že se dle soudu ve skutečnosti z podávané zprávy vytrácela informační postata a stal se z ní prostředek dehonestace veřejné osoby, vedoucí až k vyvolání pocitu o její odpovědnosti za toto jednání osoby blízké, ačkoliv pro takový závěr nebyly žádné indicie. Na druhou stranu Ústavní soud neaproboval zákaz uveřejňování podobizny, jména a příjmení vedlejší účastnice v souvislosti se sdělováním informací o předmětné dopravní nehodě, jenž byl nižšími soudy vydán. Takto formulovaný absolutní zákaz dle soudu zasahuje do sféry veřejného zájmu na informace týkající se osob veřejně činných, neboť si lze představit, že za určitých okolností by právě z tohoto důvodu bylo na místě o události referovat, např. v případě, že by byl učiněn pokus ovlivnit orgány činné v trestním řízení souvisejícím s předmětnou dopravní nehodou. Více na <http://codexisuno.cz/0f1>

Zdroj: CODEXIS®

ROZHOVOR

Státní zástupci jsou odpovědní veřejnosti

Rozhovor s prezidentkou Unie státních zástupců Lenkou Bradáčovou o připravovaném zákoně o státním zastupitelství i o fenoménu korupce a boji proti němu si můžete přečíst v červencovém čísle Právního rádce, které vychází 26. 7., a na našich webech. Nyní z něj přinášíme krátkou ukázkou.

Je podle vás státní zastupitelství spíše složkou moci výkonné, nebo moci soudní?

Myslím si, že je někde na hranici mezi mocí soudní a mocí výkonnou. Určitě patří do justičního systému, ale nemá parametry soudcovské moci a není to ani orgán správní. Na rozdíl od správních orgánů a moci výkonné musí mít státní zastupitelství pro svoji práci takové záruky, které jiné správní orgány nemají. Především záleží na tom, aby mohlo působit nestranně.

A co zařazení k moci výkonné v ústavě?

Existují různé modely. Některé řadí státní zastupitelství k moci výkonné. Pak jsou ale i modely, které nechávají státní zastupitelství v ústavách samostatně. Osobně bych také uvítala, kdyby státní zastupitelství mělo vlastní článek, vlastní hlavu nebo by bylo zařazeno mezi jiné orgány, jako je třeba Česká národní banka nebo Nejvyšší kontrolní úřad, tak aby ten rozdíl od klasického orgánu moci výkonné byl poznatelný. Na druhou stranu je potřeba uvést, že klíčovou normou je zákon o státním zastupitelství.

Kdo se na přípravě nového zákona o státním zastupitelství podílel?

Zatím existuje jen věcný záměr a ten je z díky Ministerstva spravedlnosti. Státní zastupitelství se na něm výrazně podílelo a rovněž ho velmi detailně připomínkovalo. I Unie státních zástupců připomínkovala a já jsem byla členkou pracovní

foto archiv

skupiny, která se podílela na přípravě teží a později i připomínek k věcnému záměru. Považuji ho za věcný záměr, který je v souladu s názory státního zastupitelství i s názory ministerstva.

Proč je třeba nový zákon? Nestačila by novela stávajícího zákona?

Stávající zákon už mnoha novelami prošel a v případě novelizace je vždy těžké provést takový zásah, v němž by se důkladně promyslely všechny systémové změny a dopady na všechna ustanovení a vztahy. U každé novely po určité době zjistíte, že provázanost není absolutní.

Chystané změny jsou natolik výrazné a natolik koncepční, že nepostačuje, aby bylo přistoupeno pouze k novele. Je potřeba nového zákona, který stojí částečně i na jiné filosofii.

Lucie Trojanová

Vážení čtenáři,
toto je poslední prázdninové vydání newsletteru Právní rádce, kdy jej vydáváme se sníženou periodicitou. Další číslo pro vás připravíme na 6. 9. Poté budete newsletter dostávat opět každých 14 dní jako obvykle.

Přejeme vám krásné léto a příjemné prožití dovolené.

PERSONÁLIE

Náměstek ministra spravedlnosti Filip Melzer rezignoval

Filip Melzer, náměstek ministra spravedlnosti pro oblast justice, rezignoval na svůj post. Od 16. července se o justiční sekci stará Daniel Volák, který je 1. náměstkem ministra spravedlnosti a spekulovalo se o něm jako o jednom z možných nástupců bývalého ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila. Více se dočtete na <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-56589090>

Nové advokátky v Havel, Holásek & Partners

Advokátky Michaela Handrejchová a Marianna Čárská rozšířily právnický v advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners. Zatímco Handrejchová bude pracovat v pražské kanceláři, Čárská v té bratislavské.

Handrejchová se věnuje obchodnímu právu, pracovnímu právu a právu sociálního zabezpečení. Dříve působila v kanceláři Schönher, kde byla pět let. Čárská se věnuje korporátnímu právu, pracovnímu právu a právu sociálního zabezpečení. Více na internetové adrese <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-56525470>

Aleš Pejchal soudcem Evropského soudu pro lidská práva

Parlamentní shromáždění Rady Evropy zvolilo pět nových soudců Evropského soudu pro lidská práva. Noví soudci byli vybráni z kandidátů navržených pěti členskými státy Rady Evropy. Po třech kandidátech navrhovala Česká republika, Nizozemsko, Polsko, Švédsko a Británie. Z kandidátů navržených Českou republikou byl zvolen Aleš Pejchal, a to relativní většinou hlasů. Více se dočtete na adrese <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-56341120>

HR Innovation - pod záštitou časopisu HR Management a pracovního portálu Profesia.cz proběhne setkání na téma:

Výkonnost vs. přetíženost! Jak pracovat efektivně?

Kdy: 18. 9. 2012, 8:30 – 11:30 **Kde:** Česká bankovní asociace, **Vstup:** Na pozvánku Vodičkova 30, Praha 1

